



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 398/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti I., s. r. o., K., vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. XV/3 Spr. 28/08 a sp. zn. VI/1 Gd 246/08 a jej listami z 26. marca 2008 a zo 14. apríla 2009, postupom Okresnej prokuratúry Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. Pn 2337/06 a jej uznesením z 22. mája 2007 a postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-434/OEK-B3-2006 a jeho uznesením z 2. apríla 2007 v súvislosti s trestným oznámením z 30. decembra 2005 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť spoločnosti I., s. r. o., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. októbra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti I., s. r. o., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej jej konateľom prof. Ing. V. D., DrSc. (ďalej len „konateľ sťažovateľky“), ktorou namietala porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a porušenie

základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaniach vedených pod sp. zn. XV/3 Spr. 28/08 a sp. zn. VI/1 Gd 246/08 a jej listami z 26. marca 2008 a zo 14. apríla 2009, postupom Okresnej prokuratúry B. (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Pn 2337/06 a jej uznesením z 22. mája 2007 a postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru B. (ďalej len „OR PZ“) v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-434/OEK-B3-2006 a jeho uznesením z 2. apríla 2007 v súvislosti s trestným oznámením z 30. decembra 2005.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (v zastúpení konateľom) podala (podanie z 30. decembra 2005) generálnej prokuratúre „*Podnet na prešetrenie podozrenia zo spáchania trestného činu podvodu a zneužitia právomoci verejného činiteľa, člena Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR(...)*“. Uvedené podanie neskôr šesťkrát doplnila podaniami z 12. januára 2007, 16. februára 2007, 1. marca 2007, 28. marca 2007, 18. apríla 2007 a 21. októbra 2007.

Vyšetrovateľ OR PZ (ďalej len „vyšetrovateľ“) trestné oznámenie sťažovateľky (z 30. decembra 2005) odmietol uznesením ČVS: ORP-434/OEK-B3-2006 z 2. apríla 2007 podľa § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Proti uzneseniu vyšetrovateľa podala sťažovateľka (v zastúpení konateľom) sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra uznesením č. k. Pn 2337/06-32 z 22. mája 2007 rozhodla tak, že sťažnosť podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla, pretože nebola dôvodná.

Vzhľadom na nespokojnosť sťažovateľky s postupom orgánov činných v trestnom konaní pri vybavovaní jej trestného oznámenia podávala proti postupu jednotlivých prokurátorov sťažnosti, o ktorých rozhodovali nadriadení prokurátori. Napokon sa sťažovateľka viackrát obrátila svojimi podaniami na generálnu prokuratúru, avšak bezúspešne.

Generálna prokuratúra v konaní vedenom pod sp. zn. XV/3 Spr. 28/08, ktorého výsledkom je list z 26. marca 2008, preskúmala podanie sťažovateľky z 8. februára 2008 označené ako „*Sťažnosť podľa zákona 152/1998 Z. z. o sťažnostiach a zákona 153/2001 Z. z. o prokuratúre, na námestníka generálneho prokurátora SR(...) za nedostatočné prešetrenie sťažnosti právnického subjektu z 27. 12. 2007(...)*“, ako aj jej podanie zo 14. februára 2008 označené ako „*Sťažnosť na špeciálneho prokurátora Generálnej prokuratúry SR(...) za nedostatočné prešetrenie sťažnosti právnického subjektu z 27. 11. 2007 obsahujúcej dôkazy na protiprávny postup prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry(...)*“. Generálny prokurátor v liste z 26. marca 2008 konštatoval, že postup pri vybavovaní sťažnosti sťažovateľky z 27. decembra 2007 bol v súlade so zákonom. Zároveň sťažovateľku upozornil, že ďalšie opakované podnety vo veci trestného oznámenia sťažovateľky 30. decembra 2005 a jeho doplnení bude prokurátor vybavovať, len ak budú obsahovať nové skutočnosti.

Generálna prokuratúra napokon reagovala na ďalší podnet sťažovateľky listom č. k. VI/1 Gd 246/08-3 zo 14. apríla 2009, v ktorom uviedla: „*prokuratúre neprislúcha preskúmať zákonnosť postupu akreditačnej komisie ako poradného orgánu vlády Slovenskej republiky. (...) Akreditačná komisia nie je orgánom verejnej správy, pretože jej zákonom nebolo zverené oprávnenie rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb, právnických osôb, či štátu.*“

Podľa názoru sťažovateľky došlo postupom orgánov činných v trestnom konaní a najmä postupom generálnej prokuratúry (sťažovateľka totiž ako „*účastníka konania*“ označila generálnu prokuratúru) pri vybavovaní podaného trestného oznámenia a s ním súvisiacich následných sťažností k porušeniu jej základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy, ako aj k porušeniu čl. 2 ods. 2 ústavy, čo odôvodnila takto:

„*Zistené skutočnosti, najmä uznesenie prokurátorky Okresnej prokuratúry B. (...) sp. zn. Pn 2337/06-32 zo dňa 22. 05. 2007, že do činnosti Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR, orgány činné v trestnom konaní nemôžu vstupovať, je jej pochybením, lebo v SR niet právneho predpisu o imunite trestnej zodpovednosti členov Akreditačnej komisie. Problém znásobuje skutočnosť, že podľa právnych noriem platných v Slovenskej*

republike, každý duševne zdravý občan nad 18 rokov veku, mimo osôb na ktoré platí imunita, plne zodpovedá za svoje činy. (...)

Za prijatie protizákonných vládných uznesení č. 297 z 20. 04. 2005 a č. 111 zo 07. 02. 2007 vo väzbe na Čl. 2, ods. 2, Ústavy SR, zodpovedá vláda SR(...) Jednou z príčin vzniku uvedených omylov vlády SR, do ktorých ju Akreditačná komisia dostala, je nerovnosť šancí objektívneho hodnotenia verejných a štátnych vysokých škôl na jednej strane a súkromných vysokých škôl na druhej, vyplývajúcich zo zloženia Akreditačnej komisie podľa § 81 ods. 4, zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, kde prevahu majú zástupcovia verejných a štátnych vysokých škôl. Štruktúra a odborná kvalifikácia členov AK, vrátane pracovných skupín(...) a ostatných predsedov pracovných skupín nie je vhodná aj preto, lebo členovia sú závislí od svojich zamestnávateľov - verejných vysokých škôl, ktoré nemajú záujem podporovať rozvoj konkurenčných súkromných vysokých škôl, skôr ide o konkurenčný boj. Ich závery nezodpovedajú skutočnostiam konštatovaným v žiadosti.

Spomínaní členovia AK a jej pracovných skupín sú vo viacerých prípadoch odborne nespôsobilí. Činnosť Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR, ktorej stanovisko pri hodnotení vysokých škôl, respektíve projektov pre zriadenie nových škôl, je viazaná požiadavkami zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a Vládneho nariadenia č. 104/2003 o Akreditačnej komisii, preto plne podlieha kontrolným orgánom SR . (...)

Neakceptovanie zákonných povinností vyplývajúcich so znenia § 3 ods. 2 Nariadenia vlády SR č. 104/2003 Z. z. o postupe pri výkone pôsobnosti Akreditačnej komisie podľa § 82 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, potvrdzuje rozpor so znením Čl. 42 ods. 3 Ústavy SR a § 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre. Zodpovednosť za porušenie uvedených právnych predpisov, podľa analýzy pripadá na predsedu pracovných skupín Akreditačnej komisie prof. Ing. J. S., DrSc., ktorých porušenie orgány činné v trestnom konaní odmietli prešetrovať. Platnosť požiadavky § 3 ods.2 Nariadenia vlády SR č. 104/2003 Z. z. o Akreditačnej komisii, zhodne potvrdzujú aj požiadavky ministra školstva SR(...), ktoré Akreditačnou komisiou neboli rešpektované, bez vyvedenia trestnej zodpovednosti. (...)

Vážnym nedostatkom ministra školstva SR, bolo nerešpektovanie požiadaviek § 76 a § 81 ods. 2, zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov, pri menovaní Prof. Ing. J. S., DrSc., za člena Akreditačnej komisie s podozrením jeho protizákonného inauguračného konania za profesora. Rozpor so znením § 3 zákona

č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, vyvolala skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní odmietli prešetrovať podanie uvedené v prílohe pod písmenom d), napriek tomu, že jeho kvalifikačná nespôsobilosť mala negatívny dopad na hodnotenie študijných programov právnického subjektu. (...)

*Výsledky analýzy odmietnutia konania orgánmi vo veci trestného oznámenia z 30. 12. 2005 a jeho šiestich doplnení, poukazujú na komplot Akreditačnej komisie, príslušných pracovníkov Ministerstva školstva SR a niektorých pracovníkov z orgánov činných v trestnom konaní, ktorého dôsledkom je nebezpečie, že dvojnásobné protizákonné uznesenia vlády SR č. 297 z 20. 04. 2005 a následne č. 111 zo 07. 02. 2007, ktoré vláda SR prijala pod vplyvom omylov, do ktorých ju dostala Akreditačná komisia, ostanú v platnosti so všetkými negatívnymi dôsledkami pre spoločnosť I. s. r. o. K. a poslucháčov vysokých škôl Slovenska, z absencie činnosti Slovanskej, respektíve Medzinárodnej univerzity Majstra Pavla v K. s pobočkami v (USA) a v M. (...)*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol, že „odložením trestného oznámenia formulovaného v podaní zo dňa 30. 12. 2005, a jeho 6 doplňujúcich podaní v termínoch z 12. 01. 2007, 16. 02. 2007, 01. 03. 2007, 28. 03. 2007, 18. 04. 2007 a 21. 10. 2007, orgánmi činnými v trestnom konaní, bolo porušené základné právo spoločnosti I. s. r. o. v K., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 v spojitosti s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, preto zrušuje tieto rozhodnutia a vracia vec na ďalšie konanie“.

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a text uvedený mimo petitu pokladá za súčasť odôvodnenia, ktoré nemôže doplniť petit (III. ÚS 235/05).

Vzhľadom na túto skutočnosť je teda predmetom sťažnosti podanej ústavnému súdu namietané porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy a porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy postupom orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti s rozhodovaním a rozhodnutím o sťažovateľkou podanom trestnom oznámení z 30. decembra 2005 a jeho ďalších doplneniach.

Ako vyplýva z obsahu sťažnosti a jej príloh, trestné oznámenie sťažovateľky z 30. decembra 2005 bolo vyšetrovateľom odmietnuté 2. apríla 2007. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka (v zastúpení konateľom) sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra uznesením z 22. mája 2007 tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietla. Toto rozhodnutie okresnej prokuratúry bolo sťažovateľke doručené 28. mája 2007. Následne sa sťažovateľka ďalšími jej dostupnými právnymi prostriedkami domáhala dosiahnutia ochrany svojich práv na jednotlivých stupňoch prokuratúry, až napokon generálna prokuratúra v konaniach vedených pod sp. zn. XV/3 Spr. 28/08 a sp. zn. VI/1 Gd 246/08 a listami z 26. marca 2008 a 14. apríla 2009 vec trestného oznámenia sťažovateľky a jej ďalších podaní ukončila.

Podľa vyjadrenia sťažovateľky list generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Gd 246/08-3 zo 14. apríla 2009 jej bol doručený 20. apríla 2009.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty nemožno zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde to nedovoľuje.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený

právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Sťažovateľka napáda postup orgánov činných v trestnom konaní, ktoré bolo vo svojej podstate ukončené listom generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Gd 246/08-3 zo 14. apríla 2009, ktorý jej bol doručený 20. apríla 2009.

Od 20. apríla 2009, keď sa sťažovateľka dozvedela o prípadnom porušení jej základných práv, do podania sťažnosti adresovanej ústavnému súdu na poštovú prepravu 20. októbra 2009 (doručená ústavnému súdu 22. októbra 2009), nepochybne uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného ústavný súd k predmetu preskúmvanej veci považuje za potrebné poukázať aj na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd, príp. ľudských práv a základných slobôd podľa dohovoru (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06). Preto postupom generálnej prokuratúry (ani jej podriadených orgánov) v zásade nemôže dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tým, že v trestnom konaní nebolo vznesené obvinenie proti konkrétnej osobe a trestné stíhanie bolo odmietnuté. Sťažovateľke zo základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva iba právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní jej oznámením o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, zákonným spôsobom zaoberali (III. ÚS 261/05, II. ÚS 180/09), pričom v okolnostiach veci sťažovateľky možno vysloviť záver, že generálna prokuratúra sa jej vecou zaoberala ústavne akceptovateľným spôsobom. Aj z uvedeného dôvodu sa teda sťažnosť sťažovateľky javí ako zjavne neopodstatnená.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. novembra 2009